

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.010/2020/5. szám

A felperes:

felperes neve (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

kamarai jogtanácsos neve (székhelye)

Az alperes:

alperes neve (alperes címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Temesvári Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Temesvári Zoltán ügyvéd, **jogi képviselő címe**)

A per tárgya:

Vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 7.P.20.942/2019/16.

A fellebbezést benyújtó fél:

Az alperes 7.P.20.942/2019/18.

Í T É L E T

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, és az alperes által az államnak fizetendő eljárási illeték összegét 3.617.618,- (Hárommillió-hatszáztizenhétezer-hatszáztizennyolc) Ft-ra felemeli, melyből 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft az elsőfokú, 2.117.618,- (Kettőmillió-egyszáztizenhétezer-hatszáztizennyolc) Ft a másodfokú eljárás illetékének összege.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000,- (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az alperes alapításától (2008. december 29.) a kényszertörlési eljárás befejezéséig (2017. augusztus 7.) az A Kft. (továbbiakban: adós) társaság tagja és ügyvezetője volt. Az adós 2014. és 2015. évi

mérlegkészítési és közzétételi kötelezettségének határidőben nem tett eleget, ezért a felperes két alkalommal mulasztási bírsággal sújtotta. A felperes az adós ellen 2016. március 8. napján kényszersztörési eljárást kezdeményezett, melyet az illetékes cégbíróság a 2016. március 9. napján kelt - és 2016. április 8. napján jogerőre emelkedett - Cgt...-16-.../2. szám alatti végzésével megindított. A kényszersztörési eljárásban 2017. július 24. napján a felperes 28.306.699,- Ft követelést jelentett be. A cégbíróság a 2017. augusztus 7. napján kelt - és 2017. augusztus 26. napján jogerőre emelkedett - Kt...-16-.../23. számú végzésével elrendelte az adós kényszersztörését, és az alperest eltiltotta attól, hogy gazdasági társaság többségi befolyással rendelkező tagja, korlátlanul felelős tagja, egyéni cég tagja, cég vezető tisztségviselője legyen. A cégbíróság az adóst 2017. szeptember 14. napján törölte a cégnyilvántartásból.

- [2] Az alperes a kényszersztörési eljárás alatt sem tett eleget 2014., 2015. és 2016. évre vonatkozó mérlegkészítési és letétbe helyezési kötelezettségének.
- [3] Az adós 2013. december 31-i mérleg fordulónapon 6.638.000,- Ft forgóeszközzel - ebből 9.000,- Ft pénzeszközzel - rendelkezett, mellyel szemben 57.048.000,- Ft rövidlejáratú kötelezettség állt. Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2013. december 31. napján bekövetkezett, amely ezt követően folyamatosan fennállt.
- [4] Az alperes, mint az adós ügyvezetője a peres eljárás során pótlólag elkészítette a 2015. és 2016. évre vonatkozó mérleget, és a peres iratokhoz csatolta. A mérlegek, és alperes által részlegesen csatolt könyvelési iratok szerint 2013. december 17. napján értékesítette az adós tárgyi eszközeit (tehergépjárműveket), melyek könyv szerinti értéke 34.737.000,- Ft volt. Az árbevétel az adósnál nem került könyvelésre. Az adásvételi szerződés tartalma a peres eljárás során nem volt rekonstruálható. Az alperes az adós tárgyi eszközeinek tulajdonjogát a B Kft.-re ruházta át, melynek egyszemélyi tagja és ügyvezetője volt ebben az időszakban. 2013. december 17. napján pontosan meg nem határozott hat tehergépjármű használatának átengedésére - 2014. évre vonatkozóan - a B Kft., mint bérbe adó és az adós, mint bérlő bérleti szerződést kötöttek, a bérleti díj összegét pontosan nem határozták meg, csak a számítás alapelveire utaltak.
- [5] Az adósnak 2014. évben a C Zrt.-vel szemben 157.969.525,- Ft összegű követelése, míg a D Nyrt.-vel szemben 110.585.555,- Ft tartozása keletkezett. A C Zrt. felé fennálló követelésből az adós a D Nyrt.-vel szembeni tartozását rendezte, és a C Zrt. 41.731.433,- Ft-ot az adósnak megfizetett. Az alperes a házipénztárból nyolc alkalommal, összesen 39.510.000,- Ft-ot vett fel, amelyet alapanyag, alkatrész, tisztítószer, irodaszer beszerzésére fordított. A házipénztárból 2014. szeptember 30. napján „kamu” gazdasági esemény megnevezéssel összesen 4.383.400,- Ft került kifizetésre az alperesnek. Az alperes 2014. április 1. napján az E Zrt. részére 3.200.000,- Ft-ot fizetett meg egy tehergépjármű lízingelésével összefüggésben.
- [6] Az adós 2015. évben a továbbiakban is vásárolt gázolajat, míg a C Zrt.-vel szemben 84.177.555,- Ft követelése volt, mely egy része kompenzálással került kiegyenlítésre.
- [7] Az alperes az adós F Takarékszövetkezetnél vezetett hitelszámlájára 2014. március 24. és 2017. január 30. napja közötti időszakban összesen 33.953.596,- Ft-ot fizetett be. Az adós az F Takarékszövetkezettel 2017. január 30. napján kölcsönszerződést kötött, melyet követően 2017. június 21. napjáig a 2.000.000,- Ft összegű kölcsönt visszafizette.
- [8] A felperesnek az adóssal szembeni, 2013. január 1. napját követően keletkezett meg nem térült követelése a következők:

társasági adó	4.546.000,- Ft
áfa	10.975.000,- Ft
nyugdíjbiztosítási alapot megillető bevételek adónem	115,- Ft
késedelmi pótlék	760.000,- Ft
munkáltatói táppénz hozzájárulás	114.396,- Ft
szakképzési hozzájárulás	207.000,- Ft
mulasztási bírság	3.250.000,- Ft

eljárási illetékhez kapcsolódó befizetés	3.000,- Ft
szociális hozzájárulás adónem	3.321.000,- Ft
személyi jövedelemadó adónem	1.352.611,- Ft
nyugdíjalapot megillető bevétel	912.168,- Ft
munkaerő-piaci árulék	912.932,- Ft
illeték	116.000,- Ft
Összesen:	26.470.222,- Ft

- [9] A társasági adóból 595.000,- Ft, az általános forgalmi adóból 4.643.000,- Ft, a mulasztási bírság és az illeték követelés jogerős bírósági és adóhatósági határozatokon (a felperes (...) Megyei Adó- és Vámigazgatósága .../2015., ..., ..., számú és 2015. október 7. napján kelt határozatok, **Törvényték Cgt.-16-.../2. és ..Fpk.-16-.../7. számú végzése**), a munkáltatói táppénz hozzájárulás követelés az OEP megkeresésén, míg a további követelések bevalláson és önellenőrzésen alapulnak.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [10] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós vezető tisztségviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a hitelezők követelésének kielégítése megghiúsult. Kérte továbbá az alperes 26.470.222,- Ft és annak késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését. Utalt arra, az alperes mint az adós társaság vezető tisztségviselője a cégnyilvánosságról, a cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 118/B. § (1) bekezdése alapján köteles a helytállásra. Előadta, az adós a cégbíróság 2016. április 8. napján jogerőre emelkedett végzésével kényszersztörési eljárás alá került, melybe követelését bejelentette, amely az eljárás során nem térült meg. Az adós nem tett eleget 2014., 2015. évi és a 2016. január 1. - 2016. május 3. napja közötti időszakra vonatkozó mérlegkészítési és közzétételi kötelezettségének, ezért az alperesi vezetőt illetően a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése szerinti vélelem áll fenn a hitelezői érdekeket sértő magatartás tekintetében, így azt az alperes ellenkező bizonyításáig igazoltnak kell tekinteni. Állította, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2013. december 31. napján bekövetkezett, melyet az adós mérlegadatai alátámasztanak, míg a kényszersztörési eljárásra tekintettel a hitelezők követelésének kielégítése teljes egészében megghiúsult. Hivatkozott arra, az adós adó tartozása önbevalláson és a jogerős adóhatósági határozatokon alapul, ezért az összecszerűség és a jogalap a perben nem vitatható.
- [11] Az adós ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy ügyvezetői tisztségének betöltése alatt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az adós aktuális tartozásaira rendelkezésre állt fedezet. 2013. évtől a kényszersztörésig folyamatos gazdasági tevékenységet folytatott, amely racionális volt, árbevételre tett szert. A gépjárművek értékesítésével a költségeket csökkentette. Állította, az értékesítésből származó árbevétel azért nem került könyvelésre, mert azt ténylegesen a vevő nem fizette ki, hanem a bérletre tekintettel bérleti díjfizetési kötelezettségét abba beszámították. Az adós a gépjárműveket visszábérelte, ezért az anyagi jellegű ráfordítások célszerűek és okszerűek voltak, így az üzemanyag beszerzés, javítási költségek fedezése. Kifogásolta a szakvéleménnyel kapcsolatban, hogy a szakértő nem tekintett meg minden releváns adósi iratot, így az alapbizonylatokat, szerződéseket, számlákat. Az egyes gazdasági folyamatokat figyelmen kívül hagyva kizárólag a mérlegadatok alapján nem lehet megalapozott szakértői álláspontot kialakítani. Vitatta az adós adó tartozásának összegét is.
- [12] Az elsőfokú bíróság P.../2017/35. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint az adós ügyvezetője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét (legkésőbb 2013. december 31.) követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a felperes hitelezői követelésének kielégítése teljes mértékben megghiúsult (26.470.222,- Ft, valamint ezen összeg után 2017. augusztus 7. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamat). Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a

kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

- [13] **Az Ítélet** a Gf.../2019/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A peres felek másodfokú eljárási költségét személyenként 20.000,- Ft-ban állapította meg. Rámutatott, a kényszertörlési eljárás esetére vonatkozó Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és marasztalása egy perben történik, ezért az elsőfokú bíróság lényegesen megsértette az eljárás szabályait azzal, hogy nem döntött egyszerre a felelősség fennállásáról és a marasztalásról. A megismételt eljárásra előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak az alperessel szemben előterjesztett marasztalásra irányuló keresetről kell döntést hoznia. Ennek során vizsgálni kell azt, hogy a Ctv. 118/B. § (1) és (4) bekezdése alapján az alperes felelőssége fennáll-e a hitelezők követelése kielégítésének meghiúsulásáért, amennyiben igen, vizsgálnia kell a keresetben érvényesített hitelezői igény jogalapját és összepszerúségét is tekintettel arra, hogy az alperes azt az elsőfokú eljárásban is vitatta. Ennek megfelelően - határidő tűzésével - fel kell hívni a felperest, hogy a kényszertörlési eljárásba bejelentett és a kereseti kérelmében megjelölt követelését részletesen munkálja ki jogcímek és összepszerúség alapján is, és állításának alátámasztására okirati bizonyítékait csatolja. Ezt követően az elsőfokú bíróságnak szintén határidő tűzésével kell felhívnia az alperest arra, hogy a felperes által jogcímében és összepszerúségében kimunkált kereseti követelést illetően adja elő, hogy azt milyen alapon (jogcímében, összepszerúségében) vitatja.
- [14] A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetét változatlanul fenntartotta. Részletezte a követelését adónemenként, és csatolta az annak alapjául szolgáló határozatokat, bevallásokat.
- [15] Az alperes ellenkérelmét kiegészítette azzal, hogy a felperes a kényszertörlési eljárásban a követelését az előírt határidőn túl jelentette be, és a követelése nem jogerős hatósági vagy bírósági határozaton alapul, ezért a felperes nem minősül hitelezőnek. Ennek következtében az igényét perben nem érvényesítheti. A G Kft. magánszakvéleményére hivatkozva kérte a perben kirendelt igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését és újabb adósi iratanyag beszerzését. Álláspontja szerint a felperes által csatolt iratok a tartozás jogalapját és összepszerúségét nem igazolják minden kétséget kizáróan.

Az elsőfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint az A Kft. ügyvezetője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét (legkésőbb 2013. december 31.) követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezáltal a felperes hitelezői követelésének kielégítése teljes mértékben meghiúsult. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 26.470.222,- Ft-ot, valamint ezen összeg után 2017. augusztus 27. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az alperest a felperesnek 620.000,- Ft perköltség, míg az államnak 1.548.000,- Ft eljárási illeték megfizetésére.
- [17] Határozatának indokolása szerint az alperes keresetben megjelölt felelősségét a Ctv. 2017. június 30. napján hatályos rendelkezései alapján vizsgálta
- [18] Kifejtette, a kényszertörlési eljárásban a követelések bejelentésének határideje nem jogvesztő, így annak elmulasztása nem eredményez a felperes mint hitelező oldalán anyagi jogi jogvesztést, ezért peres úton érvényesítheti igényét. Utalt arra, a kényszertörlési eljárásban a Ctv. a hitelező fogalmát nem határozza meg, azt írja elő, hogy akinek követelése van, be kell jelentenie a cégbíróságnak. A felperes által benyújtott okirati bizonyítékok (jogerős adóhatósági határozatok, adósi bevallások, adó folyószámla kivonatok) alapján bizonyítottan fogadta el a követelés jogalapját és összegét. Rámutatott, ezek érdemi felülvizsgálatára a polgári perben eljáró bíróságnak nincs hatásköre, arra csak közigazgatási perben vagy önrevízió útján van lehetőség, melyekkel azonban az alperes nem élt, így az alperes ezeket nem vitathatja.

- [19] Megállapította, a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése szerinti vélelem beállt, mivel az alperes nem vitásan 2014.-2016. évekre vonatkozóan nem tett eleget a mérleg letétbehelyezési kötelezettségének. Ennek következtében az alperest hívta fel bizonyítási indítvány előterjesztésére, és arra, hogy az adós iratanyagának fellelhetőségéről nyilatkozzon. Az alperes indítványára kirendelt igazságügyi szakértő véleményét hiánytalannak, aggálytalannak, ellentmondásmentesnek találta. Álláspontja szerint az alperes által csatolt magánszakértői vélemény sem tette kétséggé a kirendelt szakértő véleményét, különös tekintettel arra, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjával egyetértett. Kiemelte, az alperestől mint az adós vezető tisztségviselőjétől a jelen esetben alkalmazandó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 47. §-a szerinti kötelezettségre figyelemmel fokozottan elvárható, hogy gondoskodjon az adós iratainak őrizetéről, azonban az alperes felhívást követően sem tudta megjelölni az iratanyag feltalálási helyét, amely miatt további bizonyítási eljárás (iratbeszerzés és szakértői vélemény kiegészítése) nem volt folytatható.
- [20] A szakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet az alperes vezető tisztségviselői jogviszonya alatt és ügyvezetési tevékenysége miatt következett be 2013. december 31. napján, és azt követően nem tett meg minden, az adott helyzetben a vezető tisztségviselőtől elvárható valamennyi intézkedést a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkenése érdekében. Ennek körében értékelte, hogy a 2013. évi vagyonértékesítés indoka és annak a konkrét eredménye nem volt megállapítható, az árbevétel könyvelése nem történt meg, és nem igazolt a bérleti szerződéssel és beszámítással vegyes konstrukció megvalósulása, a vagyonértékesítés az alperes tulajdonában álló és ügyvezetése alatt lévő másik gazdasági társaság részére történt, költségcsökkenés a bérleti díj elszámolása miatt nem volt, az alperes nem adta indokát, hogy 2015. évben miért került sor hosszú lejáratú kötelezettsége kifizetésére olyan gépjárművek tekintetében, amelyek vélhetően 2013. évben már eladásra kerültek. Nem fogadta el az alperesnek a C Zrt.-től származó árbevételre való hivatkozását, mert annak nagy részét azonnal engedményezte a D Nyrt.-re, amely következtében csekélyebb összegű bruttó árbevétel maradt fenn, amelynek további sorsa a könyvelési bizonylatok, adatok hiányában ismeretlen. Hozzátette, nincs ésszerű indoka a banki kölcsönök teljesítésének, mely esetében az sem állapítható meg, hogy az adós készpénzvagyonából történt volna. Rámutatott, önmagában az alperes azon magatartása, hogy az adós gazdasági társaság pénzbevételét, kifizetett követelésállományát a saját magánszámláira utalta át, a hitelezői érdekekkel ellentétes.
- [21] Mindezekre tekintettel megállapította az alperes vezető tisztségviselői felelősségét a kielégítetlenül maradt felperesi hitelezői követelésért, és kötelezte az adós tőke- és kamattartozása megfizetésére.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [22] Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésében az alperes elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését, másodlagosan az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Tartalmát tekintve negyedleges fellebbezési kérelme az állam javára megállapított illeték 1.500.000,- Ft-ra történő mérséklésére irányult. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes követelését nem a Ctv. 117. § (2) bekezdése szerinti 60 napos határidőben jelentette be, így nem minősül hitelezőnek, ezáltal perindításra nem jogosult.
- [23] Érelmezte, hogy az általa benyújtott kimutatások és magánszakértői vélemény ellenére az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő szakvéleménye kiegészítését nem rendelte el, és annak indokát sem adta. Utalt arra, a magánszakértő megállapította, hogy a tehergépjárművek értékesítésekor az adós nem volt fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben, valamint 2014. és 2015. évben nőtt az adós társaság vagyona. Érvelése szerint a felperes a megismételt eljárás során nem bizonyította követelése összecszerűségét, a csatolt iratokból nem vezethető le, nem állapítható meg a résztételek,

így a követelés teljes összege. Megítélése szerint a felperes nem munkálta ki a hatályon kívül helyező végzésében előírtak szerinti módszerrel követelése jogalapját és összecszerűségét. Hivatkozott arra, a késedelemi pótlékra vonatkozó mellékletből nem állapítható meg az összeg alapossága, és a munkáltatói táppénzhozzájárulással kapcsolatban a felperes okiratot nem csatolt. Hangsúlyozta, az utólagos megállapításról rendelkező határozatban megállapított adóhiányok, különbözetek hitelezői követelésként nem vehetők figyelembe, mivel a határozat későbbi, mint a kényszertörlesztési eljárás kezdő időpontja és a hitelezői igény bejelentésének határideje. Véleménye szerint ha felelőssége fenn is áll, legfeljebb a jogerős adóhatósági határozatban szereplő összegeket érvényesítheti a felperes, mivel ez felel meg a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti jogszabályi feltételeknek.

- [24] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira figyelemmel. Előadta, a kényszertörlesztési eljárás során 2016. június 27. napján tájékoztatta a cégbíróságot, hogy az adóssal szemben eljárást folytat, illetve eljárás kezdeményezése várható, melyre tekintettel kérte, hogy a cég törlesztése csak az eljárás befejezését követően kerüljön sor, továbbá bejelentette 15.932.699,- Ft összegű lejárt esedékességű követelését, a későbbiekben pedig a megnövekedett összegű követelését is. Erre tekintettel hitelezőnek minősül, és perbeli legitimációval rendelkezik. Hangsúlyozta, az alperes a megismételt eljárásban sem bocsátotta rendelkezésre az adós teljes körű iratanyagát, amely azt eredményezte, hogy nem lehetett valamennyi gazdasági esemény megtörténtét alapbizonylatokkal alátámasztottan rekonstruálni. Az alperes a bizonyítási kötelezettsége alól magát kimenteni nem tudta, ezért felelőssége fennáll a hitelezői követelés kielégítésének megghiúsulásaért. Utalt arra, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a mentesüléshez nem elegendő annak alperes általi igazolása, hogy volt a társaságnak olyan hitelezője, aki vonatkozásában maradéktalanul eleget tett a lejárt esedékességű kötelezettségek teljesítésének, mert a felperes követelése 2013. év végén 5.056.773,- Ft adótartozás volt, amely tovább növekedett. Megjegyezte, a magánszakértői vélemény azért sem alkalmas az alperes felelősség alóli mentesülésének bizonyítására, mert az az alperes által elismerten megalapozottnak nem tekinthető mérlegadatokon alapul. A követelés összecszerűségével kapcsolatban kiemelte, az adószámlakivonatokon külön-külön megjelölte a figyelembe veendő tételeket, részletesen bemutatta mely tételek matematikai művelettel történő összeadásával határozható meg az érvényesített követelés összege, és csatolta az adószámlán szerepeltetett, a keresettel érvényesített követelést képező egyes tételek esetében az azt alátámasztó bizonylatokat az adózó bevallásait. Hivatkozott arra, a táppénz hozzájárulást az adószámlára az OEP megkeresése alapján könyvelték, és arról jogerős határozat rendelkezik, amelyet az adós iratanyagának tartalmaznia kell.

[25] **Az ítéletábra döntésének indokai**

A fellebbezés alaptalan.

- [26] Mindenekelőtt az ítéletábra rámutat, az alperes fellebbezésében előterjesztett illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelem elbírálása nem volt szükséges - annak ellenére, hogy a vezetői felelősség tekintetében a Ctv. 118/B. §-a alapján indított per nem minősül tárgyi illetékfeljegyzési jogos pernek, a Cstv. 33/A. §-a szerinti pereként eltérően. Egyrészt a peres eljárás során a felperes ilyen tartalmú kérelmet korábban előterjesztett, amely alapján részére az ítéletábra a Gpkf..../2019/2. számú végzésével a fellebbezési illetékre vonatkozóan illetékfeljegyzési jogot engedélyezett. Másrészt az ítéletábra az elsőfokú bíróság korábbi ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (2) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül, mely következtében a jelen fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. § (1) bekezdése alapján az ismételt fellebbező alperes tekintetében illetékmentes. Ezért a fellebbezés kapcsán az alperes illeték előzetes lerovására nem volt köteles.

- [27] A felperes keresetében előadta, hogy az illetékes cégbíróság az adós ellen 2016. április 8. napján jogerőre emelkedett végzésével rendelte el a kénysztörölési eljárást, és a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes, mint az adós volt vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezzel megghiúsította a hitelezők követeléseinek kielégítését és kérte az alperes kötelezését 26.470.222,- Ft és kamatai összegű, a kénysztörölési eljárás során meg nem térült hitelezői követelése megfizetésére is.
- [28] Először az alkalmazandó anyagi jogot, és annak jelen ügyben releváns időállapotát kellett meghatározni. A vezető tisztségviselők cég megszűnésének esetére vonatkozó hitelezőkkel szembeni felelősség áttörési szabályait a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (3) bekezdése vezette be, és utaló szabálya folytán a felszámolási eljárással történő megszűnés esetére a vezetői felelősség a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-a alapján ún. „kétlépcsős perben” vált érvényesíthetővé 2006. július 1-től, míg a cég kénysztöröléssel történő megszűnésének esetére a Ctv. 118/A. §-a a 2011. évi CXVII. törvénnyel került beiktatásra 2012. március 1-i hatállyal. A 2014. március 15. napján hatályba lépett Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) - mely a Gt-t is hatályon kívül helyezte, de a Cstv. 33/A. §-t és a Ctv. 118/A. §-t érdemben nem érintette - 3:118. §-a tartalmaz előírást a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni felelősségére vonatkozóan a cég jogutód nélkül történő megszűnése esetére. Kénysztörölés esetén tehát a vezetői felelősségre a Gt. 30. § (3) bekezdése, majd 2014. március 15. napjától a Ptk. 3:118. §-a és a Ctv. 118/A.-118/C. §-ának rendelkezései együttesen alkalmazandó anyagi szabályok.
- A Ctv. rendelkezései a 2013. évi CCLII. törvény 112. § (44) bekezdésével 2014. július 1., majd a 2017. évi XLIX. törvény 44. § (2) bekezdésével 2017. július 1. napi hatállyal módosultak, amelyek tartalmi szempontból jelentős módosítást nem jelentettek. A Ctv. 118/B. §-ában rendezett szabály anyagi jogi rendelkezés, ezért a felelősségi alakzat törvényben meghatározott feltételei szerint a kénysztörölési eljárás eredményeként törölt cég vezető tisztségviselőjeként az alperes felelősségét a helytállást felvető jogi tény idején hatályos Ctv. rendelkezései szerint kell elbírálni. Kifejezett és eltérő tételes jogi szabály nélkül kizárt más, esetlegesen új felelősségi szabály alkalmazása figyelemmel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdésére, amely szerint a jogszabályi rendelkezés - ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatályba lépést követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni (BH2018. 180, BDT2008. 1874). A felperes keresetében az alperesnek az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezte, azaz 2013. december 31. napja után kifejtett magatartására hivatkozott, és a kénysztörölési eljárás 2016. március 8. napján indult, ezért amint arra az ítéletábra már a hatályon kívül helyező végzésben utalt - és melyet az elsőfokú bíróság is helyesen rögzített -, a Ctv. 2014. július 1. napjától 2017. június 30. napjáig hatályos rendelkezései alkalmazandók.
- [29] A jelen perben alkalmazandó Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerint ha a cégbíróság a céget kénysztörölési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a cég vezető tisztségviselője - ide értve a kénysztörölési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is - az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult. A Ctv. 118/C. § (2) bekezdése alapján a hitelező a keresetét a cég törlését elrendelő jogerős határozat Céglépcsőben való közzétételét követő kilencven napos jogvesztő határidőn belül a cég utolsó bejegyzett székhelye szerint illetékes törvényszéken terjesztheti elő. E jogszabályi rendelkezések tehát meghatározzák, hogy mely határidő alatt, ki által és kivel szemben van lehetőség a kereset előterjesztésére.

- [30] A peradatokból megállapíthatóan az adóssal szembeni kényszertörlesztési eljárás jogerős befejezésére 2017. augusztus 26. napján került sor, a közzététel napja 2017. szeptember 14., amelyhez képest a felperes keresetét a fenti 90 napos jogvesztő határidőn belül 2017. november 16. napján előterjesztette. A perben nem volt vitatott, hogy az alperes a kényszertörlesztés elrendelését megelőzően az adós vezető tisztségviselője volt, vezetőjeként a cégnyilvántartásban szerepelt, ezért vele szemben a kereset előterjeszthető volt.
- [31] Az alperes fellebbezésében továbbra is vitatta a felperes perbeli legitimációját, azaz hitelezői minőségét. A per megindítására jogosult hitelezőnek a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése értelmében az a személy minősül, aki követelését a kényszertörlesztési eljárásban a 117. § (2) bekezdése szerint bejelentette, és követelése jogerős és végrehajtható bírósági, hatósági határozaton, más végrehajtható okiraton alapul vagy nem vitatott vagy elismert, pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelés. E jogszabályi feltételek vizsgálatával a bíróságnak érdemben ítélettel kell döntenie a felperes hitelezői minőségéről, azaz arról, hogy keresetőségi joggal (aktív perbeli legitimációval) rendelkezik-e. A keresetőségi jog a fél (jelen esetben a felperes) és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, vagyis arra, hogy a felperest megilleti-e és éppen a felperest illeti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció főszabályként anyagi jogi kérdés, hiánya ebben az esetben a kereset érdemi elutasításához vezet. Kivételesen eljárásjogi kérdés is lehet akkor, ha a pert csak a jogszabályban erre feljogosított személy indíthatja meg, vagy csak meghatározott személyekkel szemben indítható. Utóbbi esetben, de csak akkor az aktív, vagy passzív legitimáció hiánya a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja, vagy 157. § a) pontja szerinti jogkövetkezményeket vonja maga után. Az a perben nem volt vitás, hogy a felperes az adóssal szemben a kényszertörlesztési eljárást megelőzően is követeléssel rendelkezett, tehát hitelező volt, a kérdés az volt, hogy a felperes a Ctv. 118/C. § (2) bekezdés szerinti perindításra jogosult hitelezőnek minősül-e, azaz ebben a kérdésben ítélettel kellett döntenie.
- [32] A Ctv. 117. § (2) bekezdése a hitelezői igény bejelentésére a kényszertörlesztési eljárás megindításáról szóló jogerős végzés közzétételétől számított 60 napos határidőt ír elő, azonban - ellentétben a felszámolási eljárásban a hitelezői követelések bejelentésére vonatkozó Cstv. 37. § (3) bekezdésével - nem rendelkezik a határidőn túl bejelentett hitelezői igények esetére a jogvesztésről. Ezért a határidő elteltét követő bejelentés nem járhat azzal a jogkövetkezménnyel, hogy a bejelentést figyelmen kívül kellene hagyni (BDT2016. 3479). Lehetőség van arra is, hogy a hitelező a kényszertörlesztési eljárás folyamatban léte alatt az utóbb esedékké váló követelését is bejelentse a cégbíróságnak, ezt kizáró rendelkezést a Ctv. nem tartalmaz. A felperes a perben is érvényesített követelését a kényszertörlesztési eljárás alatt 2017. július 24. napján bejelentette a cégbíróságnak, amely a cég törléséről rendelkező végzésben a Ctv. 118/B. § (2) bekezdése alapján, mint bejelentett követelést feltüntette. Ezáltal a felperes a perindítással egyidejűleg igazolta követelése bejelentését, azaz a kényszertörlesztési eljárásban hitelezői minőségét, ezzel a perbeli legitimációját. Egyebekben a felperes fellebbezési ellenkérelméhez csatolta a Ctv. 117. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belüli bejelentését is, az akkor fennálló követelésére vonatkozóan. Emellett a felperes követelése egyrészt jogerős és végrehajtható bírósági, valamint adóhatósági határozatokon, másrészt az Art. 145. § (1) bekezdés b) és c) pontjai szerint végrehajtható okiratnak minősülő adóbevallásokon és hatósági megkereséseken alapul. Ezért a felperes mint hitelező a per megindítására jogosult volt. Mindezekre tekintettel a felperes által előterjesztett kereseti kérelem érdemben vizsgálható volt.
- [33] A Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti felelősség konjunktív törvényi tényállási elemei közül főszabály szerint a perben a felperesnek kell bizonyítania a törölt cég fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének időpontját, az ezt követően kifejtett azon vezetői magatartásokat, amelyek a hitelezői érdekek sérelmét jelentik, és azt, hogy azokkal okozati összefüggésben a cég vagyona csökkent, vagy a hitelező követeléseinek kielégítése megghiúsult. Amennyiben a vezetői felelősség fennállta bizonyított, azt követően az alperesi vezető a Ctv. 118/B.

§ (4) bekezdésében írt okok bizonyításával kimentheti magát a felelősség alól. E törvényhely szerint mentesül a felelősség alól a vezető tisztségviselő, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselő jogviszonya alatt vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

[34] A vezetői felelősség körében érvényesülő fenti, általános bizonyítási szabályok alóli kivételt jelenti a Ctv. 118/B. § (4) bekezdésének azon szabálya, amely szerint ha a vezető tisztségviselő a kénysztörölés elrendelését megelőzően, vagy a kénysztörölési eljárás alatt nem tett eleget a számviteli beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Amennyiben tehát e törvényi vélelem fennálltát a felperes bizonyítja, abban az esetben - az általános bizonyítási szabályoktól eltérően - a felperesnek nem kell állítania a hitelezői érdekeket sértő konkrét vezetői magatartásokat, azokat bizonyítania sem kell, mert a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Ebből következően a vélelem fennállta esetén a felperesnek a perben csak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, továbbá a Ctv. 118/B. § első fordulatra alapított tényállás esetén a cég vagyonának csökkenését, illetve a második fordulatra alapított tényállásnál a hitelezői követelések kielégítésének megghiúsulását kell állítania és bizonyítania. Az alperes ezt követően - a mentesülés körében - bizonyíthatja, hogy a vélelem nem áll fenn, illetve az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, vagy annak bekövetkezte után mindent megtett a hitelezői veszteségek csökkentése, elkerülése érdekében.

[35] A jelen esetben a felperes kereseti kérelmét a Ctv. 118/B. § (4) bekezdésének második mondata szerinti vélelemre alapítottan terjesztette elő, mivel az alperes sem a 2014. évi, sem a 2015. évi, illetőleg a 2016. január 1. és 2016. május 3. napja közötti időszakra vonatkozó beszámolóképzési és letétbe helyezési kötelezettségét nem teljesítette. Ezt az alperes sem vitatta, ezért a bizonyítási kötelezettség és teher a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése szerint alakult a perben.

[36] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját a felperes keresetében megjelölte (2003. december 31.) a rendelkezésre álló utolsó közzétett 2013. évre vonatkozó mérlegadatok alapján. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát a Ctv. 118/B. § (3) bekezdése akként határozza meg, hogy az az időpont, amelytől kezdve a cég vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a cég nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Az egységes bírói gyakorlat szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós likvid (azaz könnyen készpénzzé konvertálható) vagyonát a rövid lejáratú (egy éven belül esedékessé váló) kötelezettségei meghaladják. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének képessége likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, hogy az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A hangsúly az esedékességkor történő kielégítésen van. Mindebből az is következik, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet egyúttal nem jelenti azt, hogy az adósnak nincs vagyona.

[37] A perbeli esetben megállapítható a 2013. december 31-i mérlegadatok alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte, mivel az adós 6.638.000,- Ft forgóeszközzel - ebből 9.000,- Ft pénzeszközzel - rendelkezett, amellyel szemben 57.048.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettséget mutatott ki. A gazdasági társaság vezető tisztségviselője másnak - a társaságnak - vagyonával gazdálkodik, ezért a vezető tisztségviselő minőségével összefüggésben el kell tudnia számolnia a vezetése alatt történt gazdasági eseményekkel, vagyoni eszközökkel. Ezzel összefüggésben a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 4. § (1) bekezdése alapján a gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről az üzleti év (Sztv. 12. §) könyveinek zárását követően könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni, melyet a Ctv. 18. § (1) bekezdése szerint kell közzétenni. A társasági adóról szóló 1996. évi LXXI. törvény 4.

§-a szerint az adóévben május 31-ig kell a beszámolót elkészíteni, ennek során az adózót az (Art.) 7. § (1) bekezdése szerint a törvényes képviselője képviseli. Az adós egyszemélyi képviselője az alperes volt, ezért a 2013. évre szóló beszámolót az alperes köteles volt elkészíteni, és a mérleg aláírásával annak tartalmáért felelősséget vállalt, elismerte az abban foglaltak valóságát (BDT2011. 219). Mindebből következően az alperest terhelte azon állításának bizonyítása, hogy az utolsó közzétett 2013. évi beszámolóban foglalt adatok nem felelnek meg a valóságnak, illetve annak ellenére az adós ebben az időpontban nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegeti helyzetben (Pp. 164. § (1) bekezdés). Ezt az alperes nem bizonyította, a keresetben megjelölt időpontot pedig a mérlegadatokon túl a perben kirendelt szakértő szakvéleménye, valamint a G Kft. által készített magánszakvélemény is alátámasztja.

- [38] A vezető tisztségviselő feladata az adós gazdálkodó szervezet esedékes, lejárt tartozásainak, cash-flow kimutatásnak a figyelemmel kísérése. A vezető tisztségviselő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséről tudomást szerezhet a lejárt, nem vitatott és ki nem fizetett tartozások fennállásából, az éves beszámoló adataiból. A gazdasági társaság alapítása során jogszabály az ügyvezetőtől nem vár el végzettséget, jártasságot, gazdasági társaság szabadon alapítható. Ha az alperes tudta, hogy a társaság alapításához, vezetéséhez szükséges képességeknek nincs a birtokában, és mégis vállalta vagy továbbfolytatta az ügyvezetői tevékenységet, utóbb pénzügyi, gazdasági ismeretek hiányára nem hivatkozhat. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2013. december 31. napján bekövetkezett. Az a körülmény, hogy a cég ezen időpontot követően is folytatta tevékenységét, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát nem érinti. Az alperes által utóbb elkészített mérlegek alapján az állapítható meg, hogy 2014. és 2015. évben is fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet állt fenn az adósnál, mivel 2015. évben kimutatott 891.000,- Ft pénzeszközzel szemben 29.611.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettség áll, és ebből a mérlegből következően 2014. év végére 12.767.000,- Ft követeléssel és 414.000,- Ft pénzeszközzel szemben 66.061.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettség áll. A 2016. január 1. napja és 2016. május 3-i közötti időszakra pedig 269.724,- Ft összegű pénzeszközzel szemben 30.157.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettséget mutatott ki az adós.
- [39] A felperes az őt terhelő további bizonyítási kötelezettségének is eleget tett, igazolta, hogy követelését 26.470.222,- forint összegben a kénysztörlesztési eljárás során a cégbíróságnak bejelentette, az a cég törléséről rendelkező végzésben is szerepel. Azt pedig, hogy követelés nem térült meg, az alperes maga sem tette vitássá. Azaz a Ctv. 118/B. § - (1) bekezdés második fordulatra - a hitelezők követelése kielégítésének megghiúsulására való hivatkozását is alátámasztotta.
- [40] A felelősség jogalapja körében tehát a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tett, melyre tekintettel a mentesüléshez az alperesnek kellett azt bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el.
- [41] Az alperes indítványára az elsőfokú bíróság által kirendelt szakértő megállapította, hogy az adós 2013. december 31. napját követően is fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, és az alperes az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétesen járt el. Az alperes fellebbezésében vitatta a szakvéleményt, mert annak elkészítése során a szakértő nem az adós teljes iratanyagát vizsgálta meg.
- [42] Nem vitásan az alperes az adós 2014., 2015. évi és a 2016. január 1. napjától 2016. május 3. napjáig terjedő időszakra vonatkozó mérleget nem tette közzé. A perben azonban az alperes csatolta a 2015. évi és a 2016. január 1. napjától 2016. május 3. napja közötti időszakra vonatkozó mérlegeket, és akként nyilatkozott, hogy 2014-2016. évet érintően további iratok nem állnak rendelkezésre, azok a felperes birtokában vannak az adóssal szemben folytatott ellenőrzés miatt. A felperes az elsőfokú bíróság felhívására előadta, hogy az adós iratait egyrészt továbbította az adóhatóság Kiemelt

Adóalanyok és Társas Vállalkozások Ellenőrzési Főosztály Társas Vállalkozások Ellenőrzési Osztály 3.-nak, valamint a Bűnügyi Igazgatóság (...) Megyei Vizsgálati II. Osztálynak, amelyektől az elsőfokú bíróság a birtokukban lévő iratokat beszerezte. Ezeket a szakértő a bíróságon átvette (P.../2017/24.), a szakvélemény mellékletében feltüntette, így a szakvéleményt azok figyelembe vételével készítette el. Ezen iratokkal sem teljes körű azonban az adós iratanyaga, az alperes a megismételt eljárás során is csak részben csatolt további iratokat, máshol fellelhető iratról nem nyilatkozott, ilyet nem igazolt, csak állította, hogy volt házastársánál lehetnek. A kimentés körében az alperes köteles bizonyításra, ezért az iratok hiánya az ő terhére esik, figyelemmel arra is, hogy az adós vezető tisztségviselője volt, akinek kötelessége az Art. 47. §-a alapján az iratok őrzése.

[43] Lényeges, hogy a hitelezők követelése kielégítésének megghiúsítására alapított igénynél a vélelem alkalmazása miatt az alperes a felelősség alóli kimentés körében köteles a bizonyításra, és a szakértőnek nem arra vonatkozóan kellett megállapítást tenni, hogy az alperes milyen konkrét magatartással sértette meg a hitelezői érdekeket, és ezzel milyen vagyonsökkenést okozott, hanem arra nézve, hogy az ügyvezetési feladatát a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta-e el. Ilyet azonban a szakértő sem tudott megállapítani, ehhez a rendelkezésre álló iratok nem elegendők. A hitelezői érdekeknek megfelelő vezetői magatartást az alperes a számviteli törvénynek, és abban foglalt alapelveknek megfelelő, alapbizonylatokkal alátámasztott folyamatosságnak, valódiságnak megfelelő könyvelési iratokkal tudta volna bizonyítani, melynek az alperes által csatolt utóbb elkészített, hiányos alapbizonylatokkal rendelkező 2015., 2016-os mérleg nem felelt meg. Az alperes által csatolt mérlegek, és ezek kapcsán tett előadásai éppen ellenkezőleg, a hitelezői érdekekkel ellentétes eljárását igazolják. Az alperes csatolt ugyan üzemanyag számlákat, amelyekből azonban nem állapítható meg, hogy pontosan milyen gazdasági tevékenységhez vásárolt üzemanyagot és a mennyisége indokolt volt-e. Az adós a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét megelőzően értékesítette a tehergépjárműveit, azonban annak vételára sem 2013-ban, sem 2013. decemberét követően nem került a könyvelésben feltüntetésre. Ennek kapcsán az alperes arra hivatkozott, hogy azokat visszabérelte, és a bérleti díj tartozásába beszámította a vételár követelését. Ez azonban a rendelkezésre álló iratokból nem tűnik ki, mivel a bérleti díjat költségként feltüntette, és egyebekben a bérleti szerződés sem tartalmazza a bérleti díj elszámolásának pontos módját és a bérelt gépjárművek darabszámát. E körben költségcsökkenés sem állapítható meg, mivel a bérleti szerződés alapján a gépjárművek biztosítási díját az adósnak kellett fizetnie, továbbá az alperes nyilatkozata szerint fizette a tankolás, az alkatrészek, takarítás és a szerelés költségeit is. Megjegyzést igényel továbbá az a tény is, hogy a vezető az adós gépjárműveit saját, egy személyi tulajdonban álló cégének értékesítette. 2013. decemberében vételárfizetés nem történt, de 2013. december 31-ét követően sem igazolta a vételár kiegyenlítését az alperes, és a beszámítással történt kiegyenlítést sem. Ez már önmagában is olyan magatartás, mely a 34.737.000,- forint könyv szerinti gépjármű társasági vagyonból való kivonásával a hitelezők követelése kielégítésének megghiúsítására alkalmas. Mindezekon túlmenően 4.383.400,- Ft-ról „kamu” gazdasági esemény megnevezéssel történt készpénz kifizetése, és az alperes az adós részére teljesített összegek egy részét a saját számlájára utalta, 2015-ben lízingszerződés alapján teljesített fizetést, továbbá a kényszertörlési eljárás alatt kölcsönszerződést kötött, amelyek indokoltságát semmi nem támasztja alá.

[44] Az alperes a perben magánszakértői véleményt is csatolt, amelyre hivatkozva a kirendelt szakértő szakvéleményének kiegészítését tartotta szükségesnek. A magánszakvélemény nemcsak a fél álláspontjaként értékelhető, hanem egyes megállapításai az ügy körülményeitől, a magánszakvélemény tartalmától, megalapozottságától függően bizonyítékként felhasználhatók és alkalmasak lehetnek arra, hogy rámutassanak az igazságügyi szakértő szakvéleményében foglalt megállapítások esetleges hiányaira, ellentmondásaira, ésszerű indokaikkal a szakértői vélemény megalapozottságát illetően a bíróságban kétséget támasszanak, vagy legalábbis felvessék a további bizonyítás szükségességét (BDT2005.1119., BDT2009.2013., BDT2013.2874., BH2018.18.). Ez következik a Pp. 3. § (5) bekezdéséből és a 206. § (1) bekezdéséből is. A jelen esetben azonban

magánszakértői vélemény nem volt alkalmas arra, hogy az igazságügyi szakértői vélemény megalapozottságát illetően kétséget támasszon. A magánszakértő utalt arra, hogy 2013. december 31. napját követően a cég vagyona nőtt, a társaság nyereséges volt, azonban önmagában ebből nem következik, hogy az alperes a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt volna el. Ennek vizsgálatához, amint arra egyebekben a magánszakértő is rámutatott, további iratok beszerzése lett volna szükséges, ugyanakkor a már kifejtettek szerint a rendelkezésre álló iratokon túl további iratok nem voltak beszerezhetők az eljárás során, a rendelkezésre álló iratokat pedig az igazságügyi szakértő figyelembe vette.

[45] Mindezekre figyelemmel az igazságügyi szakértői vélemény aggálytalan, ezért azt az elsőfokú bíróság helyesen vette alapul ítélete meghozatalakor, további bizonyítás lefolytatása nem volt szükséges.

[46] A felperes perbeli követelése marasztalásra is irányult, mely vonatkozásában az alperes a követelés jogalapját és összepszerűségét vitatta. A vezető tisztségviselők cég megszűnésének esetére vonatkozó hitelezőkkel szembeni felelősség áttörési szabályai a már korábban hivatkozottak szerint részben eltérőek: az igény a cég felszámolással történő megszűnése esetén a Cstv. 33/A. §-a szerinti kétlépcsős perben (egy megállapítási és annak eredményessége esetén egy azt követő marasztalási perben), míg a cég kénysztöréléssel történő megszűnése esetén a Ctv. 118/B. §-a szerinti egylépcsős marasztalási perben érvényesíthető.

[47] Ezen felelősségáttörési szabályok alapján a vezető tisztségviselők kártérítési felelősségének alapja önálló sui generis deliktualis kárfelelősség, amely alapján a vezető a hitelezőkkel szemben az adós gazdálkodó szervezet által ki nem elégített hitelezői igényért áll helyt, de csak a vezető által az adósnak okozott kár mértékéig, ha a cég vagyona csökkent, vagy a hitelezők követelésének kielégítése megghiúsult. A vezető tehát nem ugyanazon a jogalapon felel a hitelező felé, mint az adós. A kénysztöréléssel történő megszűnés esetén a hitelezőknek követeléseiket be kell jelenteniük a bírósághoz, de azt a bíróság érdemben nem vizsgálja. Ezért az alperes mint vezető tisztségviselő ilyen irányú hivatkozása esetén a kénysztörelési eljárásba bejelentett hitelezői igények jogalapját és összepszerűségét - annak alperes általi vitatása esetén - vizsgálhatja a peres bíróság a vezetői felelősség elbírálásakor.

[48] A megismételt eljárás során a hitelező 3. és 7. sorszám alatti beadványában pontosan megjelölte a követelését adónemenként, továbbá azok részletezéseként becsatolta az adófolyószámla kivonatokat. Nyilatkozott arról, hogy a követelések bevalláson, határozatokon, valamint az OEP megkeresésén alapulnak, amelyeket alátámasztó okiratokat csatolta. Ezek összevetése alapján egyértelműen megállapítható, hogy az egyes részösszegek miként keletkeztek, mi azok jogalapja, ezáltal a követelés kellőképpen kimunkált. Az adóssal szemben határozattal megállapított adó esetén az alperes akkor vitathatná az összepszerűséget, ha a határozat meghozatalakor már nem állt volna fenn vezetői tisztsége, vagy a tartozás nem a vezetői tevékenysége alatt keletkezett volna. Jelen esetben az adós vezető tisztségviselője alapítástól csak az alperes volt, és fellebbezésében nem is vitatta a határozatok tartalmát. A bevallások tekintetében pedig nem állította, hogy azok nem az adóstól származnának. A felperes a munkáltatói táppénz hozzájárulás esetében okiratot nem csatolt, ugyanakkor nyilatkozott arról, hogy az OEP megkeresése alapján vette nyilvántartásba, arról határozat rendelkezik, amellyel ellentétes állítást az alperes sem tett. A késedelmi pótlék számítását tartalmazó okirat részletesen levezeti, hogy adott összeg után, milyen időszakra, milyen mértékű pótlék fizetési kötelezettség keletkezett, amelynek konkrét adatát az alperes nem tette vitássá. Nem hivatkozott arra sem, hogy a módosított kereseti követelés megtérült vagy elévült volna. Ezért a felperes a követelését mind jogalapjában, mind összepszerűségében igazolta.

[49] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést hozott, amikor azt állapította meg, hogy a Ctv. 118/B. § (4) bekezdése alapján a vélelem alól az alperes magát sikerrel kimenteni nem tudta, a vélelmet nem tudta megdönteni, és ezért a kereseti kérelem szerint marasztalta.

- [50] az alperes fellebbezése az illetéket érintően is. Az elsőfokú bíróság az ítélet tábla hatályon kívül helyező végzése folytán megismételt eljárásban hozott ítéletet, amelyben döntenie kellett a korábbi másodfokú eljárás költségei, így a fellebbező alperes illetékeljegyzési joga folytán meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték viseléséről is. Észlelte ugyanakkor az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezési eljárási illetéket nem a másodfokú eljárás tárgyának értékéhez igazodóan határozta meg. Az alperes fellebbezésében a módosított keresetet (26.470.222,- Ft) vitatta, ezért ez a korábbi másodfokú eljárás tárgyának értéke, ezáltal a fellebbezési eljárási illeték alapja [Itv. 39. § (1) bekezdés, 46. § (1) bekezdés]. Szükségessé vált ezért az alperes által viselendő illeték összegének 3.617.618,- Ft-ra történő felemelése, melyből 1.500.000,- Ft az elsőfokú, 2.117.618,- Ft a másodfokú eljárás illetékének összege.
- [51] A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési eljárási illetéket érintően a Pp. 253. § (3) bekezdésének utolsó fordulata alapján - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.
- [52] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles megfizetni a felperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségét.

Szeged, 2020. február 6.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Tolna András s.k.. Dobler László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró